

KRITIKA

Markirana odisejada skozi parabolo o dobrem

Bertolt Brecht:

Dobri človek iz Sečuana.

Režija Aleksandar Popovski.

Mestno gledališče ljubljansko.

★★★☆☆

Ana Perne

Zadnja uprizoritev tekoče sezone na velikem odru Mestnega gledališča ljubljanskega potrjuje usmeritev, ki jo je v realizaciji repertoarnih članov v tej gledališki hiši opaziti v zadnjem času – namreč nagljenost ali vsaj pogosto prisoten nagib k ugajanju. Tako je Brechtova parabola Dobri človek iz Sečuana, ki se tokrat uprizarja v novem prevodu **Urške Brodar**, pod režijskim vodstvom **Aleksandra Popovskega** polna izpeljav, ki naj pestrijo in pritegnejo k dogajanju, vendar manj izrazita v poantiranju Brechtovega poučnega komada in brez ustrezne čvrstosti v vodenju dramskega dejanja. Med drugim si uprizoritvena zasnova zamisli, da prizor sojenja – alter egu naslovne nosilke Dobrega – neposredno pred zaključkom igre delno preoblikuje v pogovor o predstavi, pri čemer je rezultat tovrstnega posega bolj podoben nedodelani izpeljavi kot domišljeni rešitvi.

Igro, v kateri je Brecht kritičen do kapitalističnega sistema in prevpraševanje Dobrega vodi med poloma altruizma in

izkoriščanja, Popovski v sodelovanju z dramaturginjo **Evo Mahkovic** sicer postavlja z avtorsko vpeljavo Pripovedovalca, ki dogajanje povezuje v obliki posnetega glasu in mu daje zunanji okvir, vzpostavi pa tudi dodaten odmik z notranjo ravno igre, medtem ko osrednje dogajanje režiser posreduje s poseganjem po različnih, med temi tudi filmsko referenčnih načinih podajanja. Tako je denimo invazija revežev, ki do skrajne zmogljivosti zasedejo malo trafiko, novo lastnino prostitutke Šen Te (kot sad božjega daru njeni izkazani dobroti), zaznamovana s predirljivim monotonim kričanjem posameznih prišlekov. Prizor nasledi predigro, ki jo uvede vezni člen pripovedi in neposredni stik s trojico bogov v iskanju resnično dobrega človeka, prodajalec vode Vang; z zgovornim prikazom njegove pojave, natovorjene z veliko zalogo skupaj zlepljenih posod za vodo, dejansko vstopimo v uprizoritev. Vizualna plat je ena od izstopajočih ravnih celote, tudi bolj od glasbene. Pri tem so uporabljena sredstva, podobno kot v primeru podobe Vanga, reveža med reveži, brezdomca z zgolj velikim tovorom na plečih, pravzaprav preprosta: scenografija kolektiva **Numen** in **Ivane Jonke** dogajalne prostore markira in jih oblikuje z lepilnimi trakovi. Prostor trafike je tako (po »dogvillovsko«) odsko odmerjen, prizorišče poroke je s trakovi in njihovo osvetlitvijo podano v svojevrstni perspektivi, skratka s preprostim sred-

stvom se izoblikujejo različni pomenljivi prostori igre, ob zunanji pripovedni razsežnosti pa je s tem izpostavljena tudi neposrednost uprizarjanja. K temu se ne nazadnje priključuje tudi dejstvo, da igralci (s pomočjo kostumskih sprememb **Jelene Proković**) nastopijo v več vlogah.

Tina Potočnik v osrednji vlogi je pri tem v posebnem položaju, saj je bratranec Šuj Ta v resnici v hlače preoblečena Šen Te. In če deluje, da prikaz dobrote slednje temelji predvsem na oddajanju krhkosti in nežnosti, se zdi, da je pri preobrazbi v drugi jaz več poudarka na preoblačenju kot pa na korenitejši gradnji oziroma udejanjenju nasprotnih potez. Med drugimi liki je tu najprej Vang **Jureta Henigmana**, ki nas kot povezovalca zapelje in odločno vodi skozi odisejado iskanja ter preverjanja dobrega, kot prijatelj Šen Te pa tudi na lastni koži boleče občuti nasprotnost ravnanja njenih dveh jazov. Izrazite so posamezne karakterne izostritve; tako denimo **Jane Zupančič** kot ženske, ki pozorno beleži dogajanje in se zna obrniti v smer koristi, **Jožice Avbelj**, ki se zdaj pojavi kot neizprosno podjetniško usmerjena lastnica nepremičnin, zdajci pa kot nadvse dobrosrčna Starka, pa **Borisa Cavazze**, ki v vlogi Deda nadomesti Brechtovega fantovskega tatiča. x

Parabola Dobri človek iz Sečuana je v režiji Aleksandra Popovskega usmerjena k vsečnosti, a nekoliko manj izrazita v poantiranju Brechtovega poučnega komada in brez ustrezne čvrstosti v vodenju dramskega dejanja. **Damjan Švarc**